

Heydər Əliyev Fondu

Xeyirxahlıq və mərhəmət ünvanı

Heydər Əliyev Fondu Ümummilli Liderin ideyalarını öz fəaliyyətində rəhbər tutur

Adı dünyanın hər yerində hörmətli anılan Heydər Əliyev Fondu 21 il bundan əvvəl müstəqil dövlətimizin qurucusu Ümmümilli Liderin xatirəsinə xalqımızın ehtiramını ifadə etmək arzusunda, o böyük şəxsiyyətin zəngin mənəvi irsini əks etdirmək, milli dövletçilik ideyalarını yeni nəsillərə aşılamaq zərurətindən yaranıblar.

Heydər Əliyev Fondu xalqımızın milli-mədəni və mənəvi dəyərlərini qoruyub saxlanmasıma, onların təbliğinə, gənclərə işbirliyinə, təhsilin səhiyyənin inkişafına böyük töhfələr verir. Şəhər və rayonlarda, eləcə də son beş ildə erməni işğalından azad edilmiş Qarabağ bölgəsində xalqımızın sosial-iqtisadi və mədəni tərəqqisinə yönəlmis dəyərlər tədrisə həyata keçirir. Azərbaycan mədəniyyəti və tarixini ölkəmizdə, habelə dünyada geniş tanıdır. Fond təsis etdiyi ilk gündən multikultural mühitin, tolerantlığın və dinlərarası münasibətlərin inkişafına xüsusi önəm verir. Həyatın bütün sahələrində irimiqyaslı layihələr həyata keçirir, insanlara, ehtiyacı olanlara kömək əlini uzadaraq, onların sevinc bəxş edir.

Odur ki, Heydər Əliyev Fondu və onun prezidenti Mehriban xanım Əliyeva bu gün Azərbaycanı yanaşı, ölkə hüduqlarından uzaqlarda da insanların böyük sevgisinə qazanıb. Təsəddüfi deyil ki, cəmiyyətdə ənənəvi dəyərlərin qorunub saxlanmasına, mədəniyyətlərə, arası və dınlararası dialoqun inkişafına vəhdətli töhfələr görə Mehriban xanım Əliyevə bir neçə gün bundan əvca Moskvanın və bütün Rusiyanın Patriarxi Kirillin fərmamına əsasən, Rus Pravoslav Kilsəsinin I dərəcəli "Müqəddəs Knyaginya Olqa" ordeninə layiq görülmüşdür.

Bu huni de ölmeyi esas verir ki, Heyder Əliyev Fondu sağlamlıq həyat tərzini təbliğ etmək ölkəmizdə və xaricdə ictimai-siyasi həyatın bütün sahələrində ictimai-müxtəlif tədbirlər reallaşdırır, uşaqların, gənclərin, incəsənət xadimlərinin sərgiləri təşkil olunur, dini tolerantlığın bərqərar olmasına, vətəndaş cəmiyyəti quruculuğuna, globallaşan dünyaya inteqrasiya prosesində milli-mənəvi dəyərlərin qorunub saxlanılmasına dəstək verir.

Hər bir xalq öz dili ilə yaşayır. Xalqın dilini yaşatmaq, inkişaf etdirmək və dünya mədəniyyəti səviyyəsinə qaldırmaq həmin xalqın zıyahılarının, alim və pedaqoqlarının fəaliyyəti nəticəsində mümkündür. Bu mənada Heydər Əliyev Fondunun Azərbaycan dilinin 50 dünya dili arasında tanınmış institutlarda tədris olmasının dəstəklənməsi sıradan fakt deyil.

Heydər Əliyev Fondunun xətti ilə UNESCO-nun iqamətgahında Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrini, tarixi şəxsiyyətlərini, incəsənət və elm xadimlərini yubileylərinin keçirilməsi önəmə halını alıb. Bu ilk növbədə Azərbaycan elminə, mədəniyyətinə və ədəbiyyatına dünya miqyasında verilən önəmin və dəyərin təzahürüdür.

Heydər Əliyev Fondunun Azərbaycan mədəniyyət tarixində iz buraxacaq layihələrindən biri də Bakıda Müasir İncəsənət Muzeyinin yaradılmasıdır. Muzeydə Azərbaycan mədəniyyətinə öz töhfəsini verən sənətkarlara, mədəniyyət nümayəndələrinə fəaliyyət göstərmək üçün geniş imkanlar yaradılıb. Azərbaycanı adından və gənc, əsasən avanqard üslubda işləyən rəssam və heykəltaraşlarının 800-dən çox işinin toplandığı muzeyə gələnlər xalq rəssamları Səttar Bəhlulzadə, Bökükağa Mirzozadə, Elmirə Şahtaxtinskaya, Tahir Salahov, Ömər Eldarov və Nadir Əbdürrəhmanovun, adları Azərbaycan mədəniyyəti xəzinəsinə daxil olmuş digər rəngkar və heykəltaraşların işləri ilə də tanış ola bilərlər. Qərbi Avropa incəsənəti salonunda isə Ümummilli Lider Heydər Əliyevə, habelə Prezident İlham Əliyevə və Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevaya hədiyyə olunmuş əsərlər nümayiş etdirilir.

Fondun təşkilatçılığı ilə dünya şöhrəti müğənni Müslüm Maqoməyev, habelə böyük Azərbaycan məsnəti Hacı Zeynalabdin Tağıyevə paytaxtın görməli yerində heykəllərinin açılışları olub. Bakının yaxınlığında Qala Arxeoloji-Etnoqrafik Muzey Kompleksi fəaliyyət göstərir. Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə yadrladılan bu muzey Azərbaycanın tarixi keçmişini özündə ehs etdirməklə, ölkəmizin turizm mərkəzlərindən birinə çevrilməsinə. Qorğun 156 hektar sahəni əhatə edən orasızında qədimdən əvvəl III minillikdən XX əsrə qədər dövrə aid qurğular, sərbəllər, yaşayış evləri

ləri, 4 ovdan, qədim qəsrin qalıqları,
5 məscid, 3 hamam və sairə var.

Tarixi-mədəni abidələrin bərpası, yeni mədəniyyət ocaqlarının tikilib istifadəyə verilməsi, mədəniyyət işçilərinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması istiqamətində atılan addımlar isə bu sahənin çiçəklənməsini, yeni-yeni uğurların qazanılmasını şərtləndirən əsas amillərdir.

Fondun bu sahədə həyata keçirdiyi layihələr daim Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafında yaxından iştirak etdiyini göstərir. Bu xüsusa tarixi-mədəni abidələrimizin qorunması və bərpası, yeni mədəniyyət obyektlərinin istifadəyə verilməsi qeyd etmək yerinə düşər. Ötən illərdə Məncəbə Cavad xanın qəbri üzərində məqbərənin ucaldılması, Gəncə qapılarının, "Qu quşları" fəvvarə kompleksinin bərpası, Müasir İncəsənət, "Tullantıdan sənətə", "XX-XXI əsr Azərbaycan rəngkarlığı", "Azərbaycan Xalça, Daş salnamə, Dəmirçi Arxeologiya və digər muzeylərinin açılması, yeni-yeni mədəniyyət saraylarının, muğam mərkəzlərinin, musiqi məktəblərinin istifadəyə verilməsi Heydər Əliyev Fondunun bu sahədə gördüyü irimiqvətli işlər tərkib hissəsidir. Milli mədəniyyətimiz sahəsində fondun təşkilatçılığı ilə keçirilən və önəmə halını alan müxtəlif musiqi layihələrini, o cümlədən Qəbələ, Aşıq, "Muğam aləmi", Mstislav Rostropovich, Üzeyir Hacıbəyli beynəlxalq festivallarını, muğam televiziya müsabiqələrini, Şuşada keçirilən konsertləri xüsusi qeyd etmək yerinə düşər.

Bu işlər Azərbaycan xalqının maddi irsinin qorunmasında və dünya ictimaiyyətinin diqqətinə təqdim olunmasında və təbliğ edilməsində böyük əhəmiyyət daşıyır. Həmin sırada adət-ənənələrimizə yanaşı, muğamı xüsusi diqqətlə vurğulamalıyıq. Məhrəban xanımı Əliyevə Azərbaycanın milli sənətində onun muğamı obrazlı şəkildə səciyyələndirərək "Biz muğamı gələcək nəsillərə qəlbimizin və ruhumuzun bir hissəsi kimi miras qoyuruq. Məhz muğam bizim varisliyimizdə köklərə bağlıdır,

milli ləyaqət, qürur, emosional zənginlik, izzitirab çəkməyi və başqalarının izzitirabına şərikin olmağı bacarmaq, muğamın özünün malik olduğu mənəvi kamillik, tamlıq kimi keyfiyyətlər aşılmağa qadirdir" söyləmişdir.

Məmnunluq doğuran həm də odur ki, Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə muğam UNESCO-nun bəşəriyyətin şifahi və qeyri-maddi irs inciləri siyahısına daxil edilib.

Ünvanmıllı Lider Heydər Əliyevin ideyalarını həyata keçirilməsi üçünün əsas fəaliyyət proqramı kimi qəbul edən fondun dəstəyi ilə ötən illər əzizləmişlərimizə müxtəlif sahələrdə, cümmlədən valideyn himayəsindən möhrəm uşaqlara kömək, Vətən müharibəsi əlillərinin yaxın və uzaq ölkələrdə müalicəsi, uşaqlar evlərinin, internat məktəblərinin abadlaşdırılması da daxil edilmişlərimizə təhsil, səhiyyə, mədəniyyət sahələrində irimiqşayış proqramları həyata keçirilib. Onların arasında əsas istiqamətlərdən biri də gənc nəslin maraqlınlımlıdır. Möhz bu məqsədlə fond bütün imkanlarından istifadə etməklə məktəb tikintisinə daha çox diqqət ayırmı.

Neçə illərdir fondun təşəbbüsü ilə həyata keçirilən "Yeniləşən Azərbaycanı yeni məktəb" proqramı məktəblə binalarının inşasına istiqamətlənib. Layihələr çərçivəsində paytaxtda və regionlarda dünya standartlarına cavab verən məktəb binaları inşa edilib, nəçə-neçə məktəb cari və ya əsaslı təmir olunaraq müasir avadanlıq, istilik sistemi, zəngin kitabxana, əyani vəsait və kompüter avadanlığı ilə təchiz olunub.

2024-cü tədris ilində Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Bakıda və regionlarda əsaslı təmir və bərpa olunan, eləcə də yeni inşa edilən 22 təhsil müəssisəsi - 19 məktəb və 3 məktəbəqədər müəssisə müəllim və şagirdlərin istifadəsinə verilib. Tədris ili ərzində yeni və təmir edilən daha 10 məktəbin açılışı olub. "Yeniölkə Azərbaycanca yeni məktəb" proqramı çərçivəsində indiyədək ölkənin müxtəlif bölgələrində 100 mindən artıq şagirdin təhsil al-

dığı 500-dən çox məktəb binası inşa olunub və yenidən qurulub.

"Uşaq evləri və internet məktəblərinin inkişafı" proqramı çərçivəsində ölkə ərazisində onlarca uşaq müəssisəsi sı əsaslı şəkildə yenidən qurulub, müasir avadanlıqla təchiz olunub, əlavə yardımçı binalar inşa edilib və kommunal şərait yaxşılaşdırılıb. Həmçinin bu proqram çərçivəsində uşaq evlərində tərbiyə almış, yaşı 18-dən yuxarı olan qızlar üçün yaşayış binaları tikilib, uşaqlar evində və internatlarda təhsil alanlarıñ asudə vaxtlarının səmərəli təşkilinə məqsədli kütləvi tədbirlər, festivallar, müsabiqələr keçirilib.

Hazırda Bakıda və regionlarda yeni ümumtəhsil məktəblərinin, uşaq musiqi və incəsənət məktəblərinin inşası, əsaslı təmiri davam etdirilir.

Heydər Əliyev Fondunun ötən dövrədə Azərbaycanı gərkömlü əfllərinin, yazıçı və bəstəkarların yubileylərinin keçirilməsi, "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanının 1300 illiyinin bəynəlxalq miqyasda qeyd olunması, Qərbi Azərbaycan kökenli Aşıq Ələsgərin vəfatının 100 illik yubileyinin UNESCO-nun 2026-cı ildə qeyd ediləcək tədbirlər programına daxil edilməsi, habelə UNESCO-nun "Dünya irsi siyahısı"na İçərişəhər, Şirvanşahlar Saray Kompleksinin, Qobustan Qorquq Muzeyinin, Ateşgahın və digər tarixi abidələrin, habelə mədəni irsi nümunələrinin daxil edilməsi Azərbaycan milli mədəniyyətinin dünya miqyasında təbliğinin təzahürüdür. Fond xalq varlığını özündə yaşadan mədəni-intellektual irsə həssaslıqla yanaşaraq onun dünyə arenasında təbliğində fəal iştirak edir.

"Diabətli uşaqlara ən yüksək qayğı", "Tələsməyisiz heyətə naminə", "Tibbi müəssisələrinin yenidən qurulması və inşası" kimi bənzərsiz layihələr, bir çox keyriyyəi əksilayan Ümummilli Liderin bu sahə ilə bağlı ideyaların reallaşması istiqamətində mühüm töhfələrdir. Fondun təşəbbüsü ilə Bakıda müasir Tələsməyis Mərkəzi tikilmiş, Daun Sındırmalı Şəxslərin Reabilitasiya Mərkəzi, xüsusi qayğıya ehti-

yacı olan uşaqlar üçün Reabilitasiya Mərkəzi, Mərkəzi Neftçilər Xəstəxanasında Cərrahiyə və Orqan Transplantologiya Mərkəzi, Psixo-nevrologiya Uşaqlar Mərkəzi, eləcə də digər sahələrdə uşaqların inşa olunub və ya əsaslı şəkildə yenidən qurularaq istifadəyə verilib. Heydər Əliyev Fondunun bu sahədə fəallaşdığı layihələr Azərbaycanın bütün regionları ilə yanaşı, ölkəmizin hüdudlarından kənarda da uğurla həyata keçirilib. Cibutide, Bosniya-Herseqovində, Rusiyada, Gürcüstanda icra edilən layihələr bütün dünyaya Heydər Əliyev Fondunun təmsilində Azərbaycan xalqının insanpərvərliyini, xeyirxahlığını, geniş mənada humanizminin nümayiş etdirir.

Heydər Əliyev Fondunun gördüyü işləri yüksək qiymətləndirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışlarından birində demişdir: "Xeyriyyəçilik sahəsində Cənubi Qafqazda ən böyük təsisat Heydər Əliyev Fondudur. Heydər Əliyev Fondu 20 ilə yaxındır ki, yarıdlımdır və bütün bu illər ərzində fondun əsas məqsədi, vəzifəsi insanlara kömək göstərmək, Azərbaycan mədəniyyətini dünyada təbliğ etmək, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, incəsənət elmlərinə töhfə verməkdir".

Heydər Əliyev Fondu 2020-ci ilin sentyabrında başlanan və tarixi zəfərlə başa çatan 44 günlük Vətən müharibəsində həm daxili, həm beynəlxalq are-

nada Azərbaycan həqiqətlərini dünya ictimaiyyətinə çatdıraraq xalqımıza icması işində dəstək olmağ üçün mümkün olanı edib. Fondun əməkdaşları bəzələri erməni işğalından azad olunan bölgələrdə tikinti-quruculuq, bərpa işlərinə səfərbər olublar. Fond tərəfindən dəxət tarixi və dini abidələr, məscidlərin bərpası ilə bağlı layihələr həyata keçirilib. İndiyədək bu layihələrin bir qismi tam icra olunub. Məsələn, 2021-ci ildə Şuşada dahi Azərbaycan şairi və ictimai xadim Vəqif müzəfər-məqbərə kompleksinin yenidənqurulması cəmi bir neçə aya başa çatdırılıb. Abidənin hər detallarında tarixi görkəmi qorunub saxlanılıb. Fondun dəstəyi ilə Şuşada

Vaqifın büstü və görkəmli Azərbaycan bəstəkarı Üzeyir bəy Hacıbəylinin heykəli borpə edilib. Üzeyir bəy Hacıbəylinin Şuşadakı ev-muzeyi, mühüm tarixi-memarlıq abidəsi olan Mehmedxanlarların malikanə kompleksində, "Sirin su" hamamı da Heydər Əliyev Fondu tərəfindən borpə olunub. Azərbaycanın tanınmış rəzəni Sadiqçin Şuşadakı evinin borpəsini da fond həyata keçirib. İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə bu istiqamətdə reallaşan layihələrin bir qismi də məscidlərin borpəsi ilə əlaqədardır. Şuşa məscidləri, həmçinin Ağdam Cümə və Zəngilan məscidləri Heydər Əliyev Fondu tərəfindən yüksək səviyyədə təmir olunaraq ziyarətçilərin ixtiyarına verilib.

Ermenistan-Azərbaycan münasibəti ilə bağlı əsl haqqətlərin dünyaya ictimaiyyətinə olduğu kimi çatdırılması, Xocalı soyqırımının tanınması, mədəniyyətimizin, tariximizin, təbii təbii, dövlətçiliğin ənənələrimizin xaricə təbliğ işinin düzgün qurulmasında fond qururverici nailiyyətlər əldə etmişdir. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində də hər il silsilə tədbirlər reallaşdırılır. Məhz bu tədbirlərin nəticəsidir ki, artıq Xocalı faciəsinin soyqırım olması faktı dünyanın bir çox ölkəsində və beynəlxalq təşkilatında təsdiqini tapıb. Meksika, Kolumbiya, Peru, Pakistan, Bosniya və Herseqovina, Rumıniya, Çexiya, İordaniya, Honduras və digər ölkələrin parlamentləri, eləcə də ABŞ-nin bir sıra ştatlarının qanunverici orqanları və İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Xocalı soyqırımını tanıyıb.

Məcburi köçkünlərin mərhələli şəklə işğaldan azad edilmiş Qarabağ bölgəsinə - dədə-baba vurlarına qayıdışında Heydər Əliyev Fondunun xidmətləri möhtəməldir. Bu ərazilərdə müasir tələblərə uyğun tikilən məktəblər, uşaq bağçaları, səhiyyə müəssisələri, inanc yerləri və sairə genişliyi ilə qapalıların sakinlərinin zürə açtılar.

Xalqa xidmətləri, milli dövlət quruculuğu və Azərbaycan gəncliyinin sağlaml, savadlı, geniş dünyagörüşə malik şəxslər kimi formalaşmasında misilsiz fəaliyyətləri ilə əbədiyaşarlıq qazanmış tür dünyasının böyük oğlu Heydər Əliyevin doğum günü hər il olduğu kimi, bu il də adını şərəflə daşıdığı fondun təşkilatçılığı ilə Bakıdan tutmuş respublikamızın ən ucaq cəhd, qəssabə və rayonlarında, habelə dünyanın bir çox ölkəsində səfirliklər, diaspor və qeyri-hökumət təşkilatları tərəfindən böyük qürur hissi ilə qeyd edilir.

*Rəhman SALMANLI,
"Azərbaycan"*

